

MAANDBLAD VAN DE JURIDISCHE FACULTEITSVERENIGING GROTIUS • JAARGANG 34 NR 9

NOVUM

In gesprek met: *Pauline Schuyt*

Het 93ste bestuur
van JFV Grotius stelt zich voor

De Correspondent:
studeren in Taiwan

Alle informatie
die de eerstejaars studenten nodig hebben

Hoe beleefden huidige studenten
hun eerste studiejaar?

jfv **GROTIUS**

Universiteit Leiden

Maak kennis met je nieuwe carrière

Dirkzwager is altijd op zoek naar ambitieuze professionals. Juristen die een stap verder willen gaan, die hun kennis willen verbreden en delen. Om dat laatste draait het bij ons. We delen onze juridische kennis met onze cliënten en elkaar, zodat we samen sterker staan. Kennis ontwikkelen staat daarom hoog in het vaandel. We bieden dan ook uitstekende opleidingsmogelijkheden binnen en buiten onze Dirkzwager Academy. Maar ook door te werken aan uitdagende (internationale) projecten voor mooie cliënten. Daarnaast heb je altijd toegang tot brede juridische kennis die jij en je collega's delen via onder andere onze eigen kennispagina's, juridische (digitale) bibliotheken en de Dirkzwager KennisApp.

Dirkzwager is een veelzijdig, landelijk top-20 kantoor. We werken voor grote en middelgrote bedrijven, overheden, instellingen en particulieren, op de meest uiteenlopende rechtsgebieden. Ons kantoor heeft vestigingen in Arnhem en Nijmegen en telt ca. 260 medewerkers, waarvan 110 juristen die zich thuis voelen in een professionele en collegiale werkomgeving.

Kom kennis maken en kennis delen bij Dirkzwager.

Kijk op www.dirkzwager.nl voor de actuele vacatures en studentenstages.

Waarde lezer,

De EL CID-week is weer in volle gang. Meer dan duizend rechtenstudenten zullen tijdens deze week bekend worden met de mooiste rechtenfaculteit van Nederland en natuurlijk de stad Leiden, waar ze belangrijke jaren van hun leven zullen gaan doorbrengen. Deze NOVUM is dan ook gericht op het verschaffen van essentiële informatie voor de aankomende rechtenstudenten. Hiertoe is onder andere bestuurslid en portefeuillehouder onderwijs van deze faculteit, mevrouw Schuyt, geïnterviewd over het nut van de rechtenstudie, het hebben van nevenactiviteiten naast de studie en de veranderde opbouw van het eerste jaar. Daarnaast stellen de afdelingen Staats- en bestuursrecht, Civiel recht en Strafrecht zich voor. Zo kunnen de aankomende studenten alvast lezen wat voor onderwijs ze krijgen en wat ze de komende jaren zullen gaan leren. Verder bevat de NOVUM een interessant stuk over de jurisprudentie rondom ontslag op staande voet wegens het snoepen van de waar die je werkgever verkoopt en heeft een onzer redacteurs de film Spring Breakers gerecenseerd. Spring Breakers kijkt met een zeer kritische blik naar de Chersonissos-cultuur, een cultuur waar ongetwijfeld enkele nieuwe studenten deze zomer mee in aanraking zijn gekomen. Ook vindt u in deze NOVUM weer vier adviezen betreffende boeken, series en films die de aankomende jurist gelezen of gezien dient te hebben in de rubriek 'Ter Leering Ende Vermaeck'.

In deze NOVUM is ruimte gemaakt voor het voorstellen van enkele nieuwe gezichten, namelijk het nieuwe bestuur van onze mooie faculteitsvereniging JFV Grotius, alweer het 93ste bestuur. Dat betekent wel dat we afscheid gaan nemen van het huidige bestuur. Daarom wil ik de leden van het 92ste bestuur, namelijk Anna, Anke, Melissa, Fatima en Maurits bij dezen ontzettend bedanken voor hun inzet dit jaar en de prettige samenwerking die het bestuur met NOVUM heeft gehad. Wilt u weten wie er in het nieuwe bestuur zitten? Blader dan snel door! Naast het 92ste zal ook ondergetekende afscheid nemen van zijn huidige functie als eindredacteur van de NOVUM, daar de eindredactie het stokje door zal geven aan een nieuwe eindredactie waarin Maurice Jeurissen en Maurits Helmich respectievelijk als hoofd- en eindredacteur zullen functioneren. Ik heb er het volste vertrouwen in dat zij de kwaliteit van de NOVUM hoog zullen houden.

Ik wil bij dezen ook de huidige redactie te bedanken voor hun geweldige inzet dit jaar. Elke maand wisten ze de lezers te verrassen met interessante artikelen, columns, recensies, interviews en opinies. Sommige redacteurs zullen in de redactie blijven schrijven, enkele redacteurs zullen de redactie verlaten om elders aan een master te beginnen of te starten met hun carrière. Dat betekent dat de redactie op zoek zal moeten gaan naar nieuwe redacteurs. Rechtenstudenten met een vlotte pen en een brede interesse. Mocht u interesse hebben in een leuke, leerzame en relevante nevenactiviteit, schroom dan niet te solliciteren bij Maurice en Maurits door de mailen naar novum@law.leidenuniv.nl.

Dan rest mij nog enkele woorden ter advies te richten aan de eerstejaarsstudent. De komende paar maanden gaat er veel op u afkomen: hoorcolleges, werkgroepen, verenigingsleven, tentamens, het ontplooiën van nevenactiviteiten, het ontdekken van Leiden etc. Zorg dus dat u hard studeert, maar vergeet niet ook af en toe te feesten. Vier de successen met een biertje, en overwin tegenslagen met doorzettingsvermogen. Probeer het meeste uit uw studietijd te halen, maar vooral, probeer zo veel mogelijk te genieten!

Ik wens u, ook namens de rest van de redactie, heel veel succes.

Tjalling Reijnders
Eindredacteur NOVUM

Volg ons op

NOVUM

@NOVUM_Law

Aankomend jaar zal JFV Grotius in samenwerking met De Bijlespartner supercolleges verzorgen ter voorbereiding op tentamens.

Docenten supercolleges 2013-2014 gezocht!

Geef intensief les aan 1e en 2e jaars studenten, samen met een andere begeleider.

Jouw voordelen:

- Uitstekende verdiensten
- Flexibele tijden
- Goed voor op je CV
- Professionele ontwikkeling
- Persoonlijke ontwikkeling

Aanmelden of meer informatie?

Mail naar info@debijlespartner.nl
of ga naar www.debijlespartner.nl.

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	
3	Inhoudsopgave	
4	In gesprek met	Pauline Schuyt
7	De Correspondent	
8	Artikel	Maar ik nam maar een heel klein hapje...
10	Eerstejaars	Hoe beleefde jij je eerste jaar?
12	Filmrecensie	Spring Breakers
14	De Afdeling	Staats- en bestuursrecht in Leiden
16	De Afdeling	Civiel recht in Leiden
19	De Afdeling	Strafrecht in Leiden
20	Verenigingen	Het 93ste bestuur van JFV Grotius
24	Faculteitszaken	

4

7

8

14

19

20

NOVUM is het maandblad van de Juridische Faculteitsvereniging Grotius te Leiden. NOVUM is ontstaan uit een fusie tussen het faculteitsblad Trias (1968) en het blad Request (1999) dat werd uitgegeven door het rechtenmentoraat Appèl.

NOVUM is aangesloten bij de Stichting Landelijk Overleg Juridische Faculteitsbladen (LOJF).

Oplage: 1.250 exemplaren
Ontwerp: JP Offset
Druk: JP Offset
ISSN-nummer: 1567-7931

U kunt NOVUM vinden bij de ingang van de faculteit, het juridisch café, het restaurant en bij C131. De redactie behoudt zich het recht voor ingeleverde stukken niet te plaatsen of te wijzigen. De inhoud van de artikelen vertegenwoordigt niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie.

© Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden gereproduceerd zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

Redactie

Hoofdredacteur
Avinash Bhikhi (06 57 93 91 25)
novum@law.leidenuniv.nl

Eindredacteur
Tjalling Reijnders (06 15 69 40 53)
novum@law.leidenuniv.nl

Redacteurs
- Raphael Donkersloot
raphaeldonkersloot@hotmail.com
- Maurits Helmich
M.m.helmich@gmail.com
- Michelle Maaijen
michellemaayen@hotmail.com
- Thomas Weber
Thomas_91_91@hotmail.com
- Mireille Bosman
mireillebosman@hotmail.com
- Anna Tsheichvili
anna_tsheichvili@hotmail.com
- Petra Chao
petrachao@gmail.com

- Maurice Jeurissen
maurice1993@live.nl
- Emma Bree
emma.bree@gmail.com
- Rogier van Geel
rogier_van_geel@hotmail.com

Adviesraad
- Prof. Dr. A.O. Lubbers
- Mw. Drs. A.F.M. van der Helm
- Mw. Mr. C. de Kruif
- Mr. G.K. Schoep
- Emma Merckx, Assessor Fdr
- Anna Tsheichvili, praeses JFV Grotius

Contact
novum@law.leidenuniv.nl

In gesprek met

Pauline Schuyt

Als aankomende Leidse rechtenstudent zult u met heel wat onderwijsvernieuwingen te maken krijgen. Vanuit de politiek klinkt al geruime tijd het signaal dat er best wat meer verwacht mag worden van studenten. Ook in Leiden vindt deze oproep weerklank, het curriculum wordt vanaf aankomend jaar dan ook een stuk zwaarder. Welk doel is hier eigenlijk mee gediend? Aan wie kunnen we deze vraag beter stellen dan aan Pauline Schuyt, bestuurslid en portefeuillehouder onderwijs van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. NOVUM sprak met haar over deze en andere kwesties op onderwijsgebied. Zoals het nut van de rechtenstudie, nevenactiviteiten en de inhoud van het eerste jaar.

U bent portefeuillehouder onderwijs, wat houdt deze functie precies in?

Zoals gezegd ben ik lid van het faculteitsbestuur. Daarbinnen ben ik verantwoordelijk voor alle zaken die met onderwijs en studenten te maken hebben. In de praktijk komt dat vooral neer op het aansturen van afdelingen als het Onderwijs Informatie Centrum (OIC) en Onderwijsbeleid, de studieadviseurs en het behartigen van de belangen van het onderwijs binnen het faculteitsbestuur. Daarnaast vertegenwoordig ik het onderwijs aan deze faculteit ten overstaan van de universiteit als geheel.

Zelf heeft u ook rechten gestudeerd. Weet u nog waarom u destijds voor deze studie heeft gekozen?

Ik studeerde indertijd Nederlandse Taal- en Letterkunde en ik had maar zes contacturen per week. Het was niet zo dat ik me verveelde, maar ik had wel sterk het gevoel dat ik meer kon. De studie rechten leek me wel geschikt omdat je daarmee, zoals het cliché luidt 'alle kanten op kan'. Verder is Nederlands bij uitstek een studie waarin je leert wetenschappelijk onderzoek te verrichten. Het leek me interessant om dat te combineren met een meer praktijkgerichte studie, wat de rechtenopleiding, zeker toen, was. Tot slot was het ook een praktische keuze: door het grote aantal studenten bij rechten was er een grote keuze in tijden waarop (werkgroep)onderwijs werd gegeven. Dat maakte het goed mogelijk beide studies te combineren. Het was niet eenvoudig om zonder enige voorkennis in het tweede semester in te stromen – ik had geen idee wat het verschil was tussen privaaten publiekrecht en nam dus bij mijn eerste werkgroep het verkeerde deel mee van mijn Collegebundel. Maar al heel snel bleek dat ik de studie gewoon heel leuk en interessant vond, zodat ik er vrij snel en soepel doorheen ben gekomen. Het klinkt een beetje 'nerderig' maar eigenlijk was Nederlands mijn studie en rechten mijn hobby. Het is echter wel aan mijn 'hobby' te danken dat ik meteen na mijn afstuderen een baan kreeg. In die zin heb ik van deze studie toch het meeste profijt gehad. Nu is rechten mijn vak en Nederlands mijn hobby.

Dat was toen. Is het tegenwoordig nog steeds zo verstandig om rechten te gaan studeren en zijn de perspectieven nog steeds zo zonnig?

Zeker, voor rechten geldt net als voor alle andere studies: wanneer je een universitaire opleiding hebt afgerond gaat er een

‘Voor rechten geldt net als voor alle andere studies: wanneer je een universitaire opleiding hebt afgerond gaat er een wereld voor je open.’

wereld voor je open. Of dat nou rechten of literatuurwetenschap is, het feit dat je academisch geschoold bent biedt heel veel kansen. De rechtenstudie in het bijzonder wordt dan nog eens gekenmerkt door het feit dat het een hele brede opleiding is. Dat is wellicht ook de reden dat de hoge posities in het bedrijfsleven, de overheid en wetenschap vanouds relatief vaak bezet worden door juristen. Tegenwoordig krijgen ze daarin wel steeds meer concurrentie van bijvoorbeeld economen, bestuurs- of bedrijfskundigen en politicologen.

Dat neemt echter niet weg dat de studie rechtsgeleerdheid vanwege haar veelzijdigheid nog steeds goede arbeidsperspectieven biedt, ook buiten de traditionele togaberoepen.

Over welke kwaliteiten moet een succesvolle rechtenstudent tegenwoordig beschikken?

Het belangrijkste is toch wel dat je over een zeker analytisch vermogen en een zekere taligheid beschikt. Daarnaast moet je vooral breed geïnteresseerd zijn. Ik vind het altijd opmerkelijk als studenten aan onze faculteit zeggen dat ze nooit de krant lezen. Dat kan wat mij betreft ook een nieuwssite zijn, het gaat erom dat je een bepaalde belangstelling hebt voor de wereld om je heen. Dit zijn natuurlijk lastig te meten eigenschappen en dat geeft ook aan waarom selectie aan de poort bij deze opleiding erg ingewikkeld is.

Tegelijkertijd zien we wel dat het aantal eerstejaars rechtenstudenten aan deze universiteit enorm is toegenomen, het zijn er nu al meer dan duizend. Hoe gaat de faculteit hier mee om?

Uitgangspunt is dat we proberen kleinschaligheid te brengen in een grote studentenpopulatie, bijvoorbeeld door het instellen van tutorgroepen. Om die kleinschaligheid te waarborgen hantieren we de regel dat er in principe niet meer dan dertig studenten in zo'n groep zitten. Met deze groep doe je sociale activiteiten, maar volg je ook alle werkgroepen. Als je dan hoorcollege hebt met 700 studenten in een grote zaal, kun je altijd aansluiten bij de 29 vertrouwde gezichten uit je tutorgroep. De groep wordt begeleid door een ouderejaars student en een docent. Zo heb je ook binnen de faculteit een vertrouwd aanspreekpunt. Het is met de groei van het aantal eerstejaars ieder jaar weer een hele klus om ervoor te zorgen dat elke student terecht kan in een tutorgroep. Om te voorkomen dat er teveel studenten komen hanteren we dit jaar een numerus fixus van 1150 studenten.

De inhoud van de bachelor, met name die van het eerste jaar, is ten opzichte van de voorgaande jaren ingrijpend gewijzigd. Wat kunt u ons daarover vertellen?

De achtergrond van deze verandering is onder andere dat er een landelijke discussie speelt over selectie aan de poort. In bijvoorbeeld Utrecht en Groningen worden studenten, voordat ze gaan studeren, getest op bijvoorbeeld motivatie voor de rechtenstudie. In Leiden zijn we er nog niet over uit hoe deze criteria als voorsteller fungeren bij de vraag ‘wie wordt een succesvol student

dan wel een goede jurist’. Juist omdat de opleiding zo breed is zie je dat veel studenten in de loop van hun studie een sterke belangstelling voor het vak ontwikkelen en er ook goed in worden. Om er toch voor te zorgen dat studenten niet ondermaats gaan presteren of na een paar jaar alsnog afvallen hebben we wel besloten dat het eerste jaar een selectief en representatief jaar wordt. Concreet betekent dit onder meer dat de vakken inleiding burgerlijk recht en inleiding strafrecht van het tweede naar het eerste semester worden verschoven. Studenten krijgen dan direct een completer beeld van wat de studie inhoudt en zo nodig kunnen ze tijdig stoppen of van studie wisselen.

Verder zal er vanaf volgend jaar meer Europees- en internationaal recht in het curriculum komen. Die rechtsgebieden kregen tot voorheen vrij weinig ruimte in ons programma, terwijl het belang daarvan steeds groter wordt. Ook proberen we alle vakken gedurende de bachelor beter op elkaar te laten aansluiten, door te werken met zogenaamde ‘leerlijnen’. Eerst was het bijvoorbeeld zo dat je strafrecht alleen in het eerste en het derde jaar kreeg, met als gevolg dat veel studenten na een jaar de opgedane kennis weer waren vergeten. Om dat probleem op te lossen krijgen studenten vanaf dit jaar ieder jaar te maken met de vier belangrijke rechtsgebieden civielrecht, staats- en bestuursrecht, strafrecht en Internationaal en Europeesrecht.

Aan Nederlandse universiteiten is het vrij gebruikelijk dat je het in het eerste jaar rustig aan doet. Je neemt de tijd om de studie, stad, vereniging en dergelijke te leren kennen. Neemt de faculteit daar met de verzwaren van het eerste jaar afstand van?

Dat zou ik zeker niet zo willen stellen. Ik probeer juist altijd te benadrukken dat je een studententijd moet hebben. Je ziet dat steeds meer studenten de universitaire studie als een verlenging van de middelbare schoolperiode zien en de instelling hebben dat ze zo snel mogelijk moeten afstuderen om vervolgens te gaan werken. Ze komen alleen naar Leiden voor de colleges en werkgroepen en gaan direct daarna weer naar huis. Dat is echt jammer, want je leert ontzettend veel van de dingen die je naast je

---

‘Ik erken het probleem dat er steeds meer studenten de arbeidsmarkt opkomen die wellicht ‘te snel’ zijn afgestudeerd.’

“Het is waar dat er steeds meer eisen gesteld worden aan studenten.”

studie doet. Dan spreek ik uit eigen ervaring: ik had die tijd, waarop je leert op eigen benen te staan, nooit willen missen. Juist daarom proberen wij als faculteit studenten zo snel mogelijk te laten inzien of deze studie wel of niets voor hen is. Als je meteen in het eerste semester wordt geconfronteerd met hoofdvakken van de studie, je vindt ze interessant én je behaalt deze, dan weet je dus dat deze opleiding geschikt is voor jou en dat jij geschikt bent voor de opleiding: een match! Daarna heb je volop de tijd om je te richten op het leven naast de studie.

Tegelijkertijd zien we dat het universitaire onderwijs onder druk vanuit de politiek steeds schoolser wordt met meer controles, taaltoetsen en een aanwezigheidsplicht. Studenten studeren steeds sneller af en doen ook minder nevenactiviteiten. Bent u niet bang dat studenten daardoor ‘groen’ de arbeidsmarkt op komen?

Het is waar dat er steeds meer eisen gesteld worden aan studenten. Toch blijkt dat zaken als de taaltoets vaak gewoon nodig zijn. Dit jaar bijvoorbeeld zakte bijna 20% voor de taaltoets, dat is één op de vijf studenten. Dit terwijl een goede taalbeheersing een belangrijkste eigenschap is van een jurist. Met de taaltoets kunnen studenten meten of ze iets aan hun taalvaardigheid en taalbeheersing moeten doen. We zien ook dat studenten die net van de middelbare school komen moeten wennen aan de plotselinge vrijheid en de grote hoeveelheden stof. Daarom is het niet verkeerd dat er verplichte contacturen en tussentijdse controlemomenten zijn.

Daarnaast erken ik wel het probleem dat er steeds meer studenten de arbeidsmarkt op komen die wellicht ‘te snel’ zijn afgestudeerd. In die zin is het niet erg om wat langer over je studie te doen, zolang je de extra tijd maar goed besteedt, bijvoorbeeld aan het opdoen van relevante ervaring. Dat kan van alles zijn, het

gaat er uiteindelijk om dat je een goede balans weet te vinden tussen je studie en het studentenleven. Werkgevers zitten niet te wachten op mensen die alleen hun boeken hebben gezien. Maar je moet wel uitkijken dat je niet verzandt in nevenactiviteiten, want ook dat zie ik regelmatig gebeuren. Het gaat uiteindelijk toch om het behalen van een diploma. Je kan nog zo’n goed gevuld cv hebben,

zonder diploma is het starten van een juridische carrière een stuk lastiger, zo niet onmogelijk.

Tot slot, welk advies wilt u meegeven aan de aankomende Leidse rechtenstudenten?

Het klinkt misschien tegenstrijdig maar zet je studie op nummer één, terwijl je leert en geniet van een studententijd. Om een leuke en leerzame studententijd te hebben is het namelijk essentieel dat je succesvol bent in je studie. Zorg er allereerst voor dat je weet of de studie bij je past. Zo ja, dan heb je volop tijd en ruimte om jezelf te ontplooiën.

[Wilt u reageren op dit artikel? Stuur dan een e-mail naar novum@law.leidenuniv.nl](mailto:novum@law.leidenuniv.nl)

‘Het klinkt misschien tegenstrijdig maar zet je studie op nummer één, terwijl je leert en geniet van een studententijd.’

De Correspondent

De waarde van studeren in het buitenland

Deze zomer mocht ik participeren in het programma van de Netherlands-Asia Honours Summer School (NAHSS). Samen met 74 andere studenten uit heel Nederland ben ik naar Azië afgeleid om daar een zomer lang onderwijs te volgen aan een universiteit. Sommige studenten volgden onderwijs aan de Chinese University of Hongkong, andere studenten aan de National Taiwan University. Ik studeerde samen met 14 andere mensen – mensen die ik nu mijn vrienden mag noemen – aan de National Chengchi University (NCCU) in Taipei, Taiwan. Daar volgde ik voornamelijk economische en managementachtige vakken. De kennis die ik tijdens het volgen van die colleges opdeed, moest ik gebruiken voor het uitvoeren van een van de projecten van de NAHSS. Met mijn team van in totaal acht mensen heb ik onderzocht welke barrières Nederlandse ondernemers ondervinden bij het starten van een onderneming in China. Binnenkort zullen we ons onderzoek afronden en zullen we presenteren aan de partners van de NAHSS.

Maar zover is het nog niet, dus ik heb nog wat tijd om terug te denken aan die geweldige tijd in Taipei. Want naast het studeren en het werken aan het project, heb ik samen met mijn vrienden vele culturele activiteiten ondernomen, alsook het nachtleven van Taipei uitgebreid verkend. Bij het terugdenken aan die tijd rijst al snel de vraag wat nu eigenlijk zo waardevol was aan het studeren in Taiwan en het meedoen aan de NAHSS.

De interdisciplinaire manier van samenwerken aan het project van de NAHSS heb ik als heel waardevol ervaren. Ik heb ontzettend veel geleerd door te ervaren hoe mensen van andere studierichtingen zoals bestuurskunde, (bedrijfs)economie, godsdienstwetenschappen, internationale betrekkingen en andere sociale wetenschappen tegen een bepaald probleem aankijken. Deze interdisciplinaire manier van denken wil nog wel eens ontbreken in de rechtenstudie, waar, zeker tijdens het eerste jaar, de opbouw van een antwoord toch vaak bestaat uit: “het staat er toch?”.

Het was echter niet louter de interdisciplinaire omgeving waardoor mijn ervaringen in Taiwan zo leerzaam waren. De interactie met de Taiwanese bevolking en cultuur was minstens net zo leerzaam. Ik heb ontzettend veel opgestoken van de discussies die we voerden met onze Taiwanese buddies over bijvoorbeeld de gevoelige politieke situatie waarin Taiwan met China verkeert, maar ook van het participeren in het spirituele leven van de Taiwanese bevolking door te bidden in de Longshan Temple voor het vinden

van de liefde van mijn leven. Taiwan is een prachtig land waar het heerlijk vertoeven is. De bevolking spreekt redelijk tot zeer goed Engels, wat de dagelijkse bezigheden zoals boodschappen doen en met het openbaar vervoer reizen ontzettend makkelijk maakt. De beschaafdheid en vriendelijkheid van de bevolking vind je overal in terug, van het overal nette rijen vormen tijdens het wachten tot de welwillendheid om iedereen altijd te hulp te staan. Het leren kennen van de Taiwanese bevolking en cultuur was geweldig; het leren kennen van mijn reis- en studiegenoten was zelfs nog mooier. Ik heb ontzettend veel geleerd van en gelachen met deze intelligente, grappige en vriendelijke mensen.

Door deze reis realiseer ik me nu des te meer dat (rechten)studenten over de grenzen van hun eigen discipline moeten kijken, maar ook dat je als persoon uit je comfort zone moet stappen om te kunnen groeien. Een goed jurist moet kennis hebben van andere disciplines om het recht in perspectief kunnen plaatsen; als persoon moet je andere culturen ervaren om je eigen cultuur en maatschappij in perspectief te kunnen plaatsen. Dit is belangrijk voor rechtenstudenten, aangezien velen van hen later belangrijke maatschappelijke posities in zullen nemen, waarin zij kritisch moeten reflecteren op de maatschappij en moeten weten hoe zij werkt, en waarin zij bewust moeten zijn van de rol die zij in die maatschappij spelen. Dat maakte deze reis zo waardevol voor mij: al deze ervaringen hebben mij verrijkt als (aankomend) jurist,

Artikel

Maar ik nam maar een heel klein hapje...

Als vakkenvuller een overgebleven croissantje opeten? Of van het bakje met nootjes snoepen tijdens je vakantiewerk in een hotel? Voorzichtigheid is geboden! Zeker wanneer je werkgever een zogenaamd ‘zero-tolerance beleid’ hanteert. Volgens vaste jurisprudentie kan dit namelijk ‘een dwingende reden voor ontslag’ opleveren. Zo oordeelde de rechtbank Midden-Nederland kortgeleden dat het snoepen van een stuk appeltaart, een appel-flap en een gebroken stokbrood voldoende grond was om een arbeidsovereenkomst te ontbinden. Terwijl de rechtbank Haarlem in 2000 besloot dat het opeten van een geopend zakje pinda’s reden genoeg was om als werkgever de werknemer de deur te wijzen.

Achtergrond ontslag op staande voet

Ontslag op staande voet geldt binnen het arbeidsrecht als ultimum remedium, het laatste middel. De gevolgen voor de werknemer zijn groot. Hij verliest zijn baan, krijgt geen financiële vergoeding van zijn werkgever en heeft in veel gevallen ook geen recht op een WW-uitkering. Ontslag op staande voet is daarom alleen mogelijk als er aan drie wettelijke vereisten wordt voldaan. Ten eerste geldt het vereiste van een dwingende reden. Daarnaast moet de werknemer direct na het incident van de werkplek worden weggestuurd en moet de werkgever op dat moment ook de reden daarvan aan de werknemer meegeven. Wanneer de rechter de opgegeven dwingende reden moet beoordelen kijkt hij naar alle omstandigheden van het geval. Dat betekent dat de rechter ook de persoonlijke omstandigheden van de werknemer meeweegt. Heeft de werknemer bijvoorbeeld een groot gezin die hij moet onderhouden, dan kan dat de invloed hebben op de beslissing van de rechter. Maar ook het aantal dienstjaren van de werknemer wordt als een belangrijke persoonlijke omstandigheid gezien.

Een beetje stelen

Het snoepen van een appel-flap of het opeten van overgebleven nootjes wordt in de juridische literatuur aangemerkt als een bagateldelict. De gedraging op zich zelf (stelen) is een delict en dus naar zijn aard ernstig, terwijl de omvang van het delict zeer gering is. De rechter die zich moet buigen over een ontslag op basis van een bagateldelict, zit daarom met een dilemma. Aan de ene kant

is er een sterk argument vóór ontslag omdat de werknemer van zijn werkgever gestolen heeft. Aan de andere kant is er ook een sterk argument tegen ontslag aangezien de diefstal maar een geringe waarde vertegenwoordigt. Rechters lijken het argument vóór ontslag over het algemeen doorslaggevend te vinden. De belangrijkste reden daarvoor is vooral een praktische: een zero-tolerance beleid is het makkelijkst te hanteren voor de werkgever. Want als het opeten van één broodje niet leidt tot ontslag, *waar moet de werkgever dan de grens trekken? Bij twee broodjes? Bij een hele doos?* Op die manier accepteert de werkgever in feite dat er door de werknemers ‘een beetje’ gestolen wordt. Zulke tolerantie kost de werkgever geld en leidt tot chaos. Grote winkelketens als HEMA en Albert Heijn kunnen zich dat met hun honderden werknemers in elk geval niet veroorloven.

Waarschuwing en handhaving

Tot nu toe een heel werkgeversvriendelijke oplossing van het dilemma. Is er dan nog enige bescherming aan de kant van de werknemer? Ja, *het zero-tolerancebeleid moet wel duidelijk naar de werknemer worden gecommuniceerd*. Dit was het geval in de zaak over de pindanootjes. De werkgever liet er, aldus de rechtbank, “geen enkele twijfel over bestaan dat hij mede gelet op de aard van een onderneming -een cateringsbedrijf waarbij continu producten in en uitgaan-, geen enkele vorm van vermogensdelicten toestond”. En ook in de zaak om de appel-flap en het stokbrood werd het beleid door de rechtbank genoemd: “De huisregels zijn hieromtrent voldoende duidelijk en zij had ervan doordrongen moeten zijn dat Albert Heijn zelfs het allerkleinste vergrijp zeer serieus opvat”. Maar voor ontslag is een duidelijk zero-tolerance beleid op schrift niet genoeg. De werkgever moet het beleid ook consequent toepassen. Had de werknemer van de pindanootjes bijvoorbeeld kunnen aantonen dat het in het bedrijf heel gebruikelijk was om af en toe wat nootjes te snoepen, dan had de rechter het ontslag op staande voet zeker vernietigd.

Twee blikken motorolie

Ten slotte dient het meewegen van de persoonlijke omstandigheden de werknemer een bepaalde mate van bescherming te bieden. In de praktijk is het echter de vraag of dit in voldoende mate gebeurt. Bijvoorbeeld in het geval van het motorolie-arrest. Een

werknemer, die bijna veertig jaar in dienst is bij HEMA, besluit na zijn afscheidsreceptie twee flesjes motorolie (ter waarde van nog geen tien gulden) mee naar huis te nemen. HEMA komt er achter en schorst de man onmiddellijk waarna hij wordt ontslagen. De overeengekomen afvloeiingsvergoeding in het kader van zijn vervroegde pensionering komt daarmee te vervallen. De rechtbank houdt het ontslag in stand. En ook de Hoge Raad besluit dat de beslissing van de rechtbank “geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting.” Dat de man veertig jaar bij HEMA had gewerkt en hij de flesjes olie meenam op zijn laatste werkdag baatte de werknemer dus niet. Ook in de geschil over het zakje pinda’s kon het feit dat de werknemer het opeten van de nootjes zelf bij zijn chef had gemeld, en uitgebreid zijn excuses daarvoor had gemaakt, hem niet voor een ontslag behoeden. De rechtbank Leeuwarden besloot daarentegen in een zaak over een gestolen waterkoker en pakje koffiepads, wél dat een ontslag op staande voet een te zware maatregel was. Het financiële nadeel voor de werkgever met een dienstverband

van 38 jaar, achtte de Friese rechter in verhouding met het vergrijp te groot.

Afsluiting

Het nuttigen van etenswaren van de baas kan leiden tot ontslag. Rechters oordelen dat er sprake is van diefstal en dat daarom een ontslag op staande voet meestal gerechtvaardigd is. Alleen de werkgever die haar werknemers goed op de hoogte stelt van haar beleid en dit beleid consequent toepast, mag haar werknemers bij het eten uit een ‘kapotte’ zak chips of bij het openen van een blikje cola op staande voet ontslaan. Ook de persoonlijke omstandigheden moeten worden meegewogen in de beslissing aangaande het ontslag. Maar het is de vraag of dat in de praktijk voldoende gebeurt. Duidelijk is in elk geval dat de Albert Heijn en de HEMA een zero-tolerance beleid ten aanzien van het snoepen van etenswaren hanteren. En dat het dus voor de student die een baantje heeft bij één van deze ketens oppassen geblazen is!

Eerstejaars

Welkom in Leiden! Dit is zeker niet de eerste keer, noch zal het de laatste zijn dat u, als aankomende (rechten)student, welkom wordt geheten gedurende de EL CID-week. Het is echter een vast ritueel dat elke nieuwe student moet doorlopen. U voorstellen tot uw stem schor is en handjes schudden tot uw arm pijn doet en dit alles op het kleine beetje slaap dat het drukke programma van de EL CID-week toelaat. Over een jaar zal u echter terugkijken op deze periode met nostalgie en verbazing over hoe snel het jaar is omgevlogen. Het leek ons leuk om dit proces wat te versnellen en u kijkje laten nemen in het leven van uw toekomstige zelf.

Bij gebrek aan een tijdmachine heeft de NOVUM aan vier eerstejaars rechtenstudenten gevraagd hoe zij hun eerste jaar hebben beleefd. Was het een grote overgang van het middelbaar naar het universitair onderwijs? En hoe ziet het studentenleven eruit naast het studeren?

Kortom: Hoe beleefde jij je eerste jaar?

Lisa Gemser

Het is wellicht een cliché, maar het voelt alsof het pas gisteren was dat ik in de trein zat naar mijn eerste hoorcollege. Nu is het eerste jaar alweer voorbij. Mijn propedeuse is binnen en ik ben op kamers gaan wonen. In het afgelopen jaar is er dus veel gebeurd. Studeren bleek inderdaad, zoals iedereen me al vertelde, een totaal andere ervaring dan het VWO te zijn. Toch wende het sneller dan gedacht. Ik kwam er bijvoorbeeld al vroeg achter dat het overslaan van hoorcolleges niet de beste manier is om je goed voor te bereiden op de tentamens. Het is me dan ook opgevallen dat het veel moeilijker is om hoge cijfers te halen op de universi-

teit dan dat het was op het VWO. Toen ik begon aan Rechten had ik geen idee wat al mijn vakken precies inhielden. Ik dacht dat strafrecht heel interessant zou zijn, maar dat vond ik uiteindelijk tegenvallen. Belastingrecht, daarentegen, vond ik veel leuker dan ik had verwacht. Al met al ben ik ervan overtuigd dat Rechten de juiste keuze is geweest. Naast het studeren ben ik in mijn eerste jaar lid van de almanakcommissie van Grotius geweest. Het hoogtepunt daarvan was dat ik Maarten van Rossem mocht interviewen. Verder heb ik door Grotius veel sociale contacten opgebouwd. Ik heb een leuke vriendinnengroep overgehouden aan het eerstejaarskamp en ik ben mee geweest met de skireis en andere activiteiten. Ik kijk met plezier terug op mijn eerste jaar aan de Universiteit en ik verwacht dat het alleen maar beter wordt.

Pim Smith

Toen de NOVUM-redactie mij vroeg om een stuk te schrijven over mijn ervaringen als eerstejaars rechtenstudent vroeg ik mijzelf af wat voor stukje dit zou moeten worden. Graag wil ik in een beperkt aantal woorden een zo eerlijk mogelijk beeld schetsten van de studie Rechtsgeleerdheid.

De studie Rechtsgeleerdheid is wat mij betreft de leukste studie die er is. Je leert er hoe regels een samenleving laten werken. Daarnaast is Rechtsgeleerdheid een actuele studie: er gaat immers geen dag voorbij of je komt in de media iets tegen wat over rechten gaat. In mijn eerste jaar ben ik er ook achter gekomen dat het studerende leven eigenlijk een grote speeltuin is. Waarom een speeltuin? Omdat je nadat je een aantal jaren naar school bent geweest naar de universiteit gaat. Een universiteit waar niks moet – behalve het aanwezig zijn bij de verplichte werkgroepen en het halen van je BSA in het eerste jaar – en waar vrijwel alles mag. In

plaats van het vaste patroon van 9 tot 3 naar school hoef je misschien maximaal vier uur op een dag verplicht op de universiteit te zijn. Daarnaast gaat er een wereld voor je open. Je kan natuurlijk besluiten om naast je studie niks anders te gaan doen, maar je kan ook lid worden van een studentenvereniging, actief worden bij de studievereniging, werken etc. Ik heb bijvoorbeeld functies bekleed in twee commissies van Grotius: de eerstejaarscommissie en de feestcommissie. Dit is gezellig en je leert er ook nog het een en ander van. Ik kan het aan iedereen aanbevelen.

Michael Heenes

Een jaar geleden liep ik de EL CID. Dat ik nu alweer als tweedejaars in spé dit stukje schrijf zegt heel wat. Dat mijn jaar zo snel voorbij is gegaan, geeft aan hoe leuk de stad Leiden en hoe goed haar universiteit is. Ik heb nog steeds het gevoel dat ik bezig ben met een introductie. Toch is het eerste jaar al echt voorbij en van het gevoel dat ik nog heel erg lang in Leiden zal studeren, blijft in werkelijkheid ook weinig over, daar een derde van mijn bachelor

opleiding er alweer op zit. Je schrikt er bijna van, als je in het eindejaarscollege wordt herinnerd aan je allereerste college, negen maanden daarvoor. Het was een bevlogen en spannend jaar. Gelukkig laat de universiteit stukje bij beetje de touwtjes vieren, zodat je niet al te hard geconfronteerd wordt met het nieuwe leven dat je tegemoet komt. Dat nieuwe leven is overigens geweldig. Ik had nooit verwacht dat er zo veel zou veranderen. Het commissiewerk, de studie- en zeilvereniging, en de evenementen van Leiden maken alles vertrouwd. Toen ik gevraagd werd om dit stukje te schrijven, zat ik in de Efteling met mijn nieuwe vrienden uit de carrièrecommissie van studievereniging Grotius. Een warmer welkom als beginnend student kan ik me niet voorstellen!

Hanneke Vollaers

Afgelopen jaar ben ik eerstejaars rechtenstudent in Leiden geweest. Ik kende de stad al, want ik heb hier ook op de middelbare school gezeten. Leiden beviel me erg, en mede door de goede naam van de rechtenstudie in Leiden, besloot ik in deze heerlijke stad te gaan studeren. Tijdens de EL CID-week leerde ik het studentenbestaan een beetje kennen. Ik ben lid geworden van Njord en tijdens de facultaire middag heb ik me ingeschreven voor de grootste studievereniging van de faculteit: Grotius. Binnen deze vereniging heb ik met veel plezier in de Activiteitencommissie extern gezeten. Door de commissie heb ik veel medestudenten uit alle jaarlagen leren kennen. We hebben enorm veel interessante uitjes georganiseerd waar alle Grotianen zich voor hebben kunnen aanmelden. Met de commissie zelf hebben we bovendien een aantal zeer geslaagde commissieuitjes gehad. Ik kan zeker zeggen dat ik vrienden heb gemaakt. Ook ben ik met Grotius op studiereis naar Dubai geweest, wat echt een geweldige ervaring was. Ik woon nog niet op kamers, maar ben van plan dit jaar wel uit huis te gaan. Afgelopen jaar heb ik geen enkel probleem ondervonden in het combineren van het op en neer reizen met een redelijk actief studentenbestaan. Ik denk dat ik door zowel lid te worden van een sport- en gezelligheidsvereniging als van een studievereniging optimaal gebruik maak van mijn studententijd. Lekker relaxen en tegelijkertijd leerzaam bezig zijn. Al met al is het een zeer geslaagd eerste jaar voor mij geweest!

Filmrecensie

Spring Breakers

Een kritisch portret van de lege Chersonissos-cultuur

ongemakkelijk van worden. De toon voor de film is gezet: het is alsof we kijken naar een vulgaire fantasie, een videospel. De kijker wordt volledig meegesleept in een droom van hypnotiserende muziek, gefragmenteerde scènes vol neonkleuren, en talloze herhalingen.

Dat is ook precies wat de hoofdrolspeelsters zichzelf vertellen als ze het fastfoodrestaurant overvallen: “just fuckin’ pretend like it’s a videogame. Like you’re in a movie or something”. Een briljante zet van Korine om hiervoor drie actrices te strikken die vooral bekend staan om hun suikerzoete rollen in tienerfilms. In Spring Breakers transformeren ze van kuise Disneymeisjes naar met pistolen zwaaiende bikini chicks. Ze moesten hun - veelal veel te jonge - fans smeken om toch vooral niet naar deze film te komen. Het is wel te begrijpen waarom. Vrijwel de gehele film lopen ze in bikini’s rond. Maar ze zijn niet enkel gecast voor hun uiterlijk: bang om geweld te bruiken en de macht te grijpen over mannen zijn ze niet. Dit zijn gevaarlijke vrouwen. Schitterend is de pistoolsce`ne op het bed van Alien, die denkt de vrouwen te bezitten, maar een koekje van eigen deeg krijgt. Ook school interesseert de meisjes niks. Tijdens een hoorcollege over Amerikaanse geschiedenis tekenen ze piemels in hun aantekeningen. Al even briljant is de sce`ne waarin ze rond een witte vleugelpiano samen een nummer van Britney Spears zingen, “an angel if there ever was one on this earth”. Britney als het toppunt van beschaving. Een beschaving die volkomen leeg is.

En toch zoeken de dames naïef naar betekenis. In hun telefoontjes naar het thuisfront spreken ze van spring break alsof het het paradijs is: “I think we found ourselves here [...] I finally feel like I can be who I am supposed to be here.” En zo krijgt hun tocht naar het Sodom en Gomorra van Florida een haast spirituele betekenis - met Britney Spears als engel. Als die cultuur leger blijkt dan verwacht, keren sommigen teleurgesteld terug naar huis - maar anderen blijven hem najagen tot het bittere eind. En dat is waar de film enigszins inzakt: als dromerig portret van een lege cultuur is het briljant, maar als het visuele spektakel afzwakt om ruimte te maken voor het plot - een vete tussen twee gangsters - wordt het ongeloofwaardig en een beetje flauw. Wat overblijft is een geslaagd portret van een op hol geslagen zuipcultuur, die op de vlucht slaat voor het alledaagse bestaan, en het hier en nu viert, maar uiteindelijk geen spirituele vervulling kan geven. **N**

Wie net naar Cherso, Albufeira of een ander zonnig vakantieoord is geweest, zal het vast herkennen. Harmony Korine’s nieuwe film Spring Breakers (2012) is een neonkleurig orgie van bikini’s, drank en drugs op de stranden van het zonovergoten Florida. Maar de film is meer dan hersenloos vermaak; het is een cynisch portret van vier chicks die tevergeefs betekenis zoeken in een cultuur die inherent leeg is.

Vier jonge meisjes (onder wie Vanessa Hudgens, Selena Gomez en Ashley Benson) zijn hun saai leven aan een anonieme universiteit zat, en besluiten om op zoek te gaan naar feestjes, drank en zon tijdens spring break. Om aan het benodigde geld te komen, beroven ze een fastfoodrestaurant. Even lijkt alles gesmeerd te gaan in hun droom van drank, seks en geweld, maar dan worden ze opgepakt voor drugsgebruik. Ze belanden in de cel, maar worden snel gered door gangster Alien (James Franco), met wie ze hun fatale bacchanaal voortzetten, totdat het ontspoorde.

Met wild grommende dubstep op de achtergrond introduceert de film ons met het fenomeen spring break: massa’s jonge Amerikanen die tijdens hun voorjaarsvakantie naar de stranden van Florida trekken om mee te doen aan een hedonistisch zuipfeestijn waar bikini’s, coke en seks het hoogste goed zijn. Even lijkt het alsof de film wil zeggen: ‘dit is gaaf’. Maar er klopt iets niet. Het is te gelikt. De kleuren zijn te fel, de borsten te groot en het drankmisbruik te extreem. Er begint iets te dagen bij de kijker: dit is nep. Niet zo zeer een parodie, maar een zo opgepompte versie van de werkelijkheid, dat we er tegelijkertijd naar willen kijken, en er

Ter leering ende vermaeck

Zoveel te lezen, te zien, te ervaren, zo weinig tijd! Welke boeken, films en documentaires verruimen uw blik op de wereld, verbreden en verdiepen uw kennis van het recht of kunnen u laten ontspannen zonder de sferen van het recht te verlaten? Elke maand maakt de redactie van de NOVUM een selectie van audiovisuele en tekstuele producten die het leven van de rechtenstudent verrijken en kunnen worden gebruikt ter leering ende vermaeck.

Film - A Time to Kill

Een van de meer geslaagde verfilmingen van de boeken van John Grisham. Twee rednecks verkrachten en vermoorden de dochter van Carl Lee (Samuel L. Jackson), waarna deze het recht in eigen hand neemt

door beide mannen dood te schieten. Wat volgt is een spannende reeks gebeurtenissen met als onderliggende vraag: Kan een zwarte man die twee blanken heeft vermoord een eerlijk proces krijgen in het zuiden van de VS? Vooral het slotpleidooi van Lee's advocaat (Matthew McConaughey) is het bekijken waard.

Serie – Silk

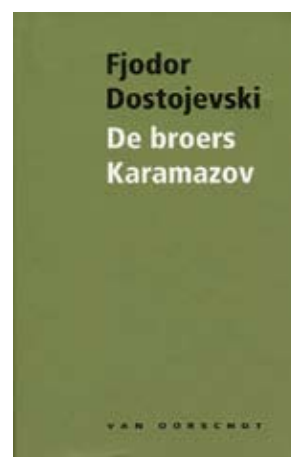
Intelligente en realistische BBC-serie over een groep strafrechtadvocaten. Een van hen, Martha Costello, stelt alles in het werk om Queen's Counsel (een advocaat met een speciale status) te worden. Daarbij botst ze regelmatig met haar gewiekste collega Clive Reader. Ook zien we hoe twee pupillen de fijne kneepjes van het vak wordt bijgebracht. Erg onderhoudend met interessante personages, goed blijven opletten is geboden.

Boek - Het proces van de eeuw

Er zijn in Nederland maar weinig romans geschreven over de advocatuur. Toen het boek van Christiaan Alberdingk Thijm in 2011 verscheen, deed het dan ook meteen veel stof opwaaien. Het boek gaat over een jonge advocaat bij een groot kantoor op de Zuidas en is vooral een bundeling van de ervarigen en verhalen die de schrijver, zelf werkzaam geweest bij De Brauw Blackstone Westbroek, tijdens zijn loopbaan heeft meegerekregen. Veel advocaten meenden zichzelf dan ook in het boek te herkennen. Kortom, een mooi inkijkje in een voor velen wellicht toekomstige werkplek.

Boek – De Gebroeders Karamazov: De Grootinquisiteur van Sevilla

Altijd al over de Russische klassiekers willen meepraten, maar nooit de tijd of zin gehad om zo'n roman met de dikte van een wetbundel door te worstelen? Begin met dit hoofdstuk, te vinden in deel II, boek 5, hoofdstuk 5 van De Gebroeders Karamazov. Het is een raamver telling van amper twintig pagina's, en laat zich uitstekend lezen zonder voorkennis van het boek. Tegelijkertijd legt het de kern van Dostojevski's - niet bepaald positieve - mensbeeld op briljante manier bloot. "De Grootinquisiteur" bevindt zich in het publiek domein en is dus gemakkelijk gratis op internet te vinden

De Afdeling

Staats- en bestuursrecht in Leiden

In het staats- en bestuursrecht staat de verhouding tussen overheid en burger centraal. Als burger vragen wij de overheid zorg te dragen voor efficiënt en effectief beleid en regelgeving, bijvoorbeeld om de fileproblematiek op te lossen. Dat kan ertoe leiden dat de overheid de modernste registratietechnieken wil gebruiken om een kilometerheffing in te voeren. Maar we willen niet dat de overheid zomaar inbreuk maakt op onze vrijheden en rechten: gebruik maken van geavanceerde technieken is prima, maar niet als de overheid daardoor elke auto in Nederland 24 uur per dag exact kan lokaliseren en die informatie later kan gebruiken voor andere doeleinden, zoals bijvoorbeeld voor opsporingsdiensten. Maar ook op andere vlakken speelt de vraag naar de verhouding tussen overheid en burger: wat vinden we bijvoorbeeld van een subsidie van de Staat aan een politieke partij die vrouwen discrimineert door ze uit te sluiten van het lidmaatschap? De Staat is toch tegen discriminatie?

Docenten en studenten tijdens de studiereis naar Warschau

Het staats- en bestuursrecht is een heel breed rechtsgebied. De overheid heeft op steeds meer terreinen invloed waardoor iedereen wel eens direct met de overheid in aanraking komt. Denk aan je studiefinanciering van de DUO, de parkeervergunning voor de auto of de WW-uitkering als je werkloos bent. Maar ook in andere rechtsgebieden heb je soms met staats- en bestuursrecht te maken. Denk aan het strafrecht, bijvoorbeeld verkeersboetes of boetes die bij de bouwfraude zijn opgelegd. In het burgerlijk recht speelt staats- en bestuursrecht een rol als de overheid contracten afsluit of aansprakelijk wordt gesteld. Het Europese recht mag ook niet worden onderschat: denk aan het Europese Unie-verdrag, of het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Die hebben belangrijke gevolgen voor wat de overheid mag en moet in relatie tot de burger, zelfs als het niet direct op Nederland lijkt te slaan.

Staats- én bestuursrecht

Staats- en bestuursrecht noemen wij in één adem, maar het zijn wel twee aparte rechtsgebieden. Wat ons betreft gaat het slechts om een accentverschil. Dat zit zo.

Het staatsrecht gaat vooral over de Grondwet en de wetten die de instelling, werkwijze en globale bevoegdheden van de verschillende organen van de overheid regelen. Ook internationaal recht (zoals mensenrechtenverdragen) en de doorwerking daarvan in onze eigen rechtsorde wordt in het staatsrecht bestudeerd. In het staatsrecht gaat het dus primair om de grondregels voor de organisatie van de Nederlandse staat.

Het bestuursrecht heeft vooral betrekking op relaties tussen de (door het staatsrecht in het leven geroepen) overheden en burgers. In het bestuursrecht worden aan 'bestuursorganen' bevoegdheden gegeven om een publieke taak uit te voeren. Het bestuursrecht geeft ook regels waaraan het bestuur zich bij het gebruik van die bevoegdheden moet houden, en biedt rechtsbescherming bij de bestuursrechter voor burgers die zich niet in de uitvoering kunnen vinden.

Bestuursrecht heeft dus staatsrecht nodig (want zonder staatsrecht is er geen 'bestuur') en zonder bestuursrecht heeft het staatsrecht geen nut (want het opgerichte bestuur mag niets). Twee kanten van dezelfde medaille, vinden wij, en daarom worden in ons onderwijs beide rechtsgebieden behandeld.

Staats- en bestuursrecht in de bachelor

Bachelor I

In de bachelor krijg je in ieder geval vijf keer met onze afdeling te maken. In de propedeuse volg je eerst het vak Beginselen van de democratische rechtsstaat en Inleiding bestuursrecht. Beide vakken duren zeven weken en worden afgesloten met een tentamen. In Beginselen staan de begrippen 'staat', 'rechtsstaat', 'democratie' en 'overheidsbevoegdheid' centraal. Dat betekent dat aan de orde komt wat een staat eigenlijk is, hoe de overheidsorganen (onder meer regering en parlement) samengesteld zijn, welke bevoegdheden die overheidsorganen hebben en hoe zij aan die bevoegdheden komen, op welke manier er door de volksvertegenwoordiging en door de rechter controle wordt uitgeoefend op de uitoefening van die bevoegdheden en welke beginselen aan

de verhouding tussen overheid en burger ten grondslag liggen (bijvoorbeeld respect voor de rechten van de mens). Bij Inleiding bestuursrecht bezien we waar het bestuursrecht allemaal over gaat. Zo beantwoorden we vragen als: 'wat is een bestuursorgaan', 'aan welke eisen moet een besluit voldoen' en 'wat doe je als je het niet eens bent met een besluit'. In beide vakken wordt aandacht besteed aan de invloed van Europese regelgeving.

Bachelor II

In het tweede jaar van de Bachelor wordt die kennis verder uitgediept en word je uitgedaagd om door te redeneren en zelf vragen te stellen bij brandende kwesties. Eerst volg je Bestuursrecht. In dit vak bestuderen we de verschillende rechtsbetrekkingen die tussen burger en overheid bestaan. Zo gaan we in op de regels die het bestuur in acht moet nemen wanneer het je beboet, je een subsidie verleent of schade bij je veroorzaakt. Daarna breid je de kennis uit in het vak Staatsrecht. Terwijl we de kennis verstevigen die je in het eerste jaar hebt opgedaan, verschuift de aandacht naar andere vragen. Waar komt de gedachte dat de Eerste Kamer terughoudend moet zijn eigenlijk vandaan? Is het een harde regel of 'een kwestie van politiek'? En wat gebeurt er als 19e-eeuws staatsrecht op de Europese Unie botst, of internationale mensenrechtenbescherming de verhouding tussen rechter en wetgever fundamenteel wijzigt? Naast het reguliere onderwijs kun je 'ateliers' volgen, waarin mensen uit de praktijk en vooraanstaande onderzoekers van onze afdeling je meenemen in hun vakgebied. Zo zijn onze studenten in 2013 uitgenodigd voor een uitgebreide rondleiding door de Tweede Kamer.

Bachelor III

In het derde jaar staat het procesrechtelijke onderwijs van de grote rechtsgebieden op het rooster, waaronder bestuursprocesrecht. Om succesvol tegen de overheid te kunnen procederen is het essentieel dat je weet aan welke belangrijke procesregels je bent gebonden en wat je in het proces kan bereiken. Zo leer je hoe je bezwaar of beroep instelt, wat je moet vorderen en wat op zitting van je wordt verwacht.

Keuzevakken

Als je de smaak te pakken hebt gekregen, kun je diverse keuzevakken van onze afdeling volgen. Zo kun je kiezen uit Gemeenterecht/gemeentekunde (over de inrichting en werking van het gemeentelijk bestuur als juridisch, politiek-bestuurlijk en sociaal systeem), Politiek Staatsrecht (over de inrichting en het functioneren van de Nederlandse regering en Staten-Generaal, met bijzondere aandacht voor de Europese rol van deze instellingen) en Doorwerking van Internationaal Recht (theorie en techniek van de implementatie van internationaal recht in het nationale recht). Bovendien begeleidt onze afdeling de studenten die deelnemen aan het tweejaarlijkse Studentenparlement. **N**

Meer informatie?

Op onze website kun je alles vinden over wat wij het afgelopen jaar gedaan hebben.

Ga daarvoor naar www.law.leidenuniv.nl/org/publiekrecht/sbrecht. Daar vind je ook meer informatie over onze docenten en onderzoekers.

De Afdeling

Civiel recht in Leiden

Voor betrokken practici en brede denkers

foto: Kasper van Steveninck

Zijn de deelnemers aan het beleggingsproduct KoersPlan gehouden de hoge premies voor de 'woekerpolis' te voldoen, of moet verzekeraar Aegon hun alsnog een redelijker prijs in rekening brengen? Hoe verhoudt het voorstel voor een optionele gemeenschappelijke Europees kooprecht zich tot het Nederlands kooprecht? Kan een onderneming haar toeleveranciers contractueel binden aan afspraken over 'maatschappelijk verantwoord ondernemen'? Wie civiel recht studeert in Leiden combineert verdieping en praktijk, recht en moraal, nationaal en Europees recht en heeft ook in mindere tijden een goed perspectief op de arbeidsmarkt.

Van Meijers tot maatschappelijk verantwoord ondernemen, van koersplan tot kooprecht

De studie van het civiel recht in Leiden kan bogen op een lange en rijke traditie. Denk aan de grote civilist Meijers, die het Burgerlijk Wetboek ontwierp. Dat Burgerlijk Wetboek vormt nog altijd de kern van het vermogensrecht en de basis van het onderwijs. Tegelijkertijd is het vermogensrecht voortdurend in beweging.

Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen vragen om inpassing. De nasleep van de jarenlange verkoop van 'woekerpolissen' bijvoorbeeld. Daarvoor bleek een hoge overlijdensrisicoverzekeringspremie verschuldigd. Of de inzet voor het contractenrecht op het terrein van de zorg, in de verhouding tussen arts en patiënt, patiënt en verzekeraar, en verzekeraar, arts en ziekenhuis. Ondertussen blijft 'Europa' richtlijnen afvuren ter verbetering van de bescherming van consumenten en de werking van de interne markt. De Commissie heeft inmiddels zelfs een concept-Europees kooprecht klaar liggen. Deze en andere ontwikkelingen komen in het onderwijs aan de orde, geïnspireerd door het onderzoek dat binnen de afdeling Civiel recht wordt verricht.

Bachelorfase: grondige kennis van het vermogensrecht

In de vakken Inleiding burgerlijk recht (Ba1), Verbintenissenrecht en Goederenrecht (beide Ba2) staat het verwerven van een grondige kennis van het vermogensrecht voorop. Het vermogensrecht gaat over de rechtsbetrekkingen tussen natuurlijke personen en rechtspersonen onderling.

Wie een contract sluit, moet doen wat hij afspreekt, maar wat als op de nieuwe plasmatelevisie ook in de zomer alleen sneeuw is te zien (contractenrecht)? Schade moet worden vergoed, maar door wie als kort na de 1-0 tegen Portugal de zelf getimmerde EK-tribune instort (aansprakelijkheidsrecht)? Diefstal is geen geldige wijze om de eigendom van een laptop te verwerven, maar wat is dat wél (goederenrecht)? Een studieschuld moet worden afgelost, maar wordt die door het aangaan van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap alvast gehalveerd (relatievermogensrecht)?

Masterfase: verdieping, vaardigheden en praktijk

Veel studenten kiezen ervoor zich na hun bachelor te specialiseren in het civiel recht. De masterspecialisatie civiel recht biedt een brede opleiding en, ook in mindere tijden, een goed perspectief op de arbeidsmarkt.

Verdieping, vaardigheden en oriëntatie op de praktijk staan centraal. De internationalisering en Europeanisering van het vermogensrecht komen aan bod bij de vakken Transnationaal Vermogensrecht en Internationaal Privaatrecht. De vraag hoe de rechter te werk gaat bij het oplossen van een geschil staat centraal bij het vak Rechtsvinding. De daaraan voorafgaande vraag hoe een zaak voor te leggen aan de rechter passeert de revue bij het vak Burgerlijk Procesrecht.

De schrijfvakken Practicum en Privatissimum bestrijken de volle breedte van het vermogensrecht, met thema's als consumentencontractenrecht, onbenoemde overeenkomsten, English Contract Law (Engelstalig), Zeerecht, Versterking van de positie van de schuldeiser en Rechtsvergelijkend aansprakelijkheidsrecht. Gedurende vijf tot zes weken schrijven studenten wekelijks een processtuk, akte, annotatie of wetenschappelijk artikel waarin zij een concrete rechtsvraag tot de bodem uitzoeken. Dat is hard werken. Maar het levert behalve begrip van het vermogensrecht ook vaardigheden op. Vaardigheden die geen advocaat, rechter of jurist die waar dan ook werkzaam is, kan missen: analyseren, juridisch redeneren, schrijven, pleiten, discussiëren, werken onder druk en op tijd leveren.

Naast Practicum en Privatissimum worden in profileringsvakken als Bouwrecht, Familievermogensrecht en English Contract Law specifieke deelgebieden van het vermogensrecht uitgediept. De masterfase wordt afgerond met een scriptie. In toenemende mate maken studenten gebruik van de mogelijkheid te schrijven over een onderwerp dat deel uitmaakt van lopend onderzoek van één van de docenten van de afdeling Civiel recht. Onderwijs en onderzoek gaan zo hand in hand. **N**

Veel studenten kiezen er bovendien voor een accent aan te brengen in de masterspecialisatie civiel recht (zie kader).

Accenten in de masterspecialisatie civiel recht

Je kunt een accent aanbrengen in de masterspecialisatie civiel recht door de keuze van profileringsvakken en het onderwerp van de scriptie.

Accenten:

- Internationaal (Comparative Civil Procedure, English Contract Law, Internationaal Transportrecht)
- Onroerend goed (Bouwrecht en Huurrecht)
- Arbeidsrecht (Arbeidsovereenkomstenrecht en Capita Selecta Arbeidsrecht)
- Togapraktijk (Practicum Togapraktijk Civiel recht en keuze uit alle profileringsvakken)
- Generalist (keuze uit alle profileringsvakken)

Studenten over civiel recht

Het curriculum daagt uit en biedt door de verschillende accenten voldoende keuzemogelijkheden om binnen de master te specialiseren. Een mooie brug tussen bachelor en advocatuur.'

Lucas Dröge, advocaat bij Houthoff Buruma en masterstudent 2011-2012

'Mijn interesse voor het arbeidsrecht heb ik kunnen ontplooiën door te kiezen voor het accent arbeidsrecht. De vakken practicum en privatissimum zijn bovendien zeer nuttig als voorbereiding op de praktijk.'

Manon Warmerdam, advocaat bij De Brauw Blackstone Westbroek en masterstudent 2011-2012

'Met het onderzoek dat ik deed voor mijn master civiel recht bleek het mogelijk mijn passie voor het onderwijs te combineren met die voor het civiel recht.'

Roel Sarneel, (onderwijs)jurist bij Advocatenkantoor Dijkgraaff leerkracht primair onderwijs en masterstudent 2010-2011

Studievereniging Suum Cuique

De masterspecialisatie civiel recht kent een bloeiende studievereniging. Suum Cuique organiseert zo'n vier keer per jaar een lezing door bijvoorbeeld een advocaat-generaal of een excursie naar een rechterlijke instantie. Ook is er een jaarlijks congres. De studievereniging heeft daarnaast een belangrijke forumfunctie: behalve de masterstudenten zijn ook alle docenten lid.

www.suum-cuique.nl

De Afdeling

Strafrecht in Leiden

Dagelijks wordt de samenleving geconfronteerd met het strafrecht. Geruchtmakende strafzaken zijn op het eerste gezicht soms vrij helder maar kunnen ook vragen oproepen waar men in eerste instantie niet zo snel stil bij staat. Zo is sinds eind mei het Openbaar Ministerie bezig met een onderzoek naar aanleiding van de examendiefstal op de Ibn Ghaldoun school in Rotterdam. Inmiddels heeft het OM een flink aantal mensen aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij de diefstal en verspreiding van de examens. Ook is naar aanleiding van onderzoek bij andere middelbare scholen, zowel binnen als buiten Rotterdam, bekend geworden dat een groot aantal eindexamenkandidaten van andere scholen gebruik heeft gemaakt van de gestolen eindexamens. Daarnaast heeft een aantal scholieren zich vrijwillig gemeld bij de Onderwijsinspectie en toegegeven examens te hebben ingezien. Het OM gaf deze week aan dat de politie meer dan vijftig mensen heeft verhoord in verband met de diefstal van de eindexamens en dat dit onderzoek zich in de afrondende fase bevindt, terwijl het onderzoek naar de verspreiding van de examens nog in volle gang is. Het moge duidelijk zijn dat dit laatste onderzoek een groot bereik heeft en daardoor gevolgen kan hebben voor veel eindexamenkandidaten, het gaat immers niet enkel om de scholieren die de examens hebben gestolen maar ook om een ieder die deze examens verspreid, ingezien of anderszins gebruikt heeft.

Gezien de media aandacht voor deze zaak en de relevantie ervan voor eindexamenkandidaten, heb je ongetwijfeld kennisgenomen van deze ontwikkelingen. Maar veel strafrechtelijke aspecten van deze zaak zullen wellicht niet bekend zijn. Denk bijvoorbeeld aan de vraag wanneer iemand strafrechtelijk aansprakelijk gesteld kan worden; het is evident dat degenen die de examens hebben gestolen zich schuldig hebben gemaakt aan een strafbaar feit, maar hoe zit het met degenen die de examens enkel hebben ingezien? Of de scholieren die wisten van de diefstal en niets hebben gezegd? Kan hier sprake zijn van fraude of wellicht van medeplichtigheid tot diefstal? Hoe zit het met de strafbaarheid van de minderjarige scholieren? En met welke sanctie wordt het plegen van deze strafbare feiten bedreigd? Daarnaast zijn er ook kwesties die meer samenhangen met de procedure die in strafzaken gevolgd moet worden; op welke rechten mogen de aangehouden verdachten zich beroepen en hoe lang mogen zij op het politiebureau opgehouden worden? Zijn de getuigen verplicht antwoord te geven tijdens het verhoor? Is het Openbaar Ministerie verplicht alle verdachten te vervolgen of kan er ook van vervolging worden afgezien? En wat gebeurt er na een eventuele veroordeling door de rechter? Al deze vragen komen aan de orde binnen het strafrecht en kunnen in diverse regelingen gevonden worden die in het

onderwijs uitgebreid aan bod zullen komen. Maar het strafrecht behelst natuurlijk veel meer dan enkel een opsomming van regels. In het onderwijs zal daarom ook aandacht worden besteed aan de theoretische grondslagen van het strafrecht.

De verschillende strafrechtelijke vakken aan de Universiteit Leiden bieden daarom zowel een studie in het positieve recht, als een bestudering van de grondslagen van het strafrecht. Zo wordt in het eerste jaar het vak Inleiding strafrecht gegeven, waarin je bekend wordt gemaakt met het materiële strafrecht (wanneer is iemand strafbaar en welke straf kan worden opgelegd?), het formele strafrecht (de regels omtrent de in een strafzaak te volgen procedure) en de achterliggende beginselen en strafrechtelijke theorieën. Door reeds vanaf het begin van de studie stil te staan bij de uitgangspunten van het strafrecht, beoogt de vakgroep studenten te voorzien van een breder inzicht in dit rechtsgebied dan louter het positieve recht. Dat inzicht is weer noodzakelijk om de structuur en de samenhang tussen de verschillende onderdelen van het vak te kunnen ontwaren. Hierdoor ben je beter voorbereid voor de verdiepende strafrechtelijke vakken in het tweede jaar (materieel strafrecht) en derde jaar (formeel strafrecht) van de bachelor.

**Jong-
bloed
juridische
boekhandel**

www.jongbloed.nl

Verenigingen grotius

Vragen voor
bestuur NOVUM
EL CID-nummer

Koen Hamelink

Kun jij de lezer vertellen wie de Praeses van komend jaar zal zijn?

Mijn naam is Koen Hamelink en ik zal komend studiejaar de functie van Praeses bekleden binnen het 93e bestuur der JFV Grotius. Ik ben momenteel 20 jaar oud en ga beginnen aan het derde jaar van mijn studie Rechtsgeleerdheid en Bedrijfswetenschappen. Bin-

nen Grotius heb ik de afgelopen jaren de introductieweekend-commissie en de activiteitencommissie intern voorgezeten, wat bij mij een sterke band heeft gekweekt met de door ons allen geliefde juridische faculteitsvereniging. Naast natuurlijk JFV Grotius zit ik bij L.V.V.S. Augustinus, waar ik aan het begin van mijn tweede studiejaar lid ben geworden. Als persoon sta ik erom bekend als standaard gezichtsuitdrukking een glimlach te hebben en zeer (soms zelfs iets té zeer) optimistisch in het leven te staan.

Wat wil je dit jaar in jouw functie gaan bereiken?

De missie die ik komend jaar voor ogen heb is de leden (nóg) trots(er) te laten zijn op hun lidmaatschap bij JFV Grotius. De twee kernwaarden die ik komend jaar zal proberen uit te dragen zijn vooruitstrevendheid en aanspreekbaarheid.

Waar zie je jezelf over 10 jaar en hoe zal deze bestuurservaring daar aan hebben bijgedragen?

Dit bestuursjaar zal mij een schat aan organisatorische en sociale ervaring brengen, alsmede een groot netwerk waar ik nog lang profijt van zal hebben. Dit zal voor mij grote mogelijkheden creëren met het oog op een verdere carrière. Op dit moment liggen mijn ambities vooral op het gebied van ondernemingsrecht en zie ik een baan als bedrijfsjurist in het vooruitzicht liggen, maar ik wil zeker de mogelijkheid om binnen het strafrecht te gaan kijken naar een carrière als advocaat of officier van justitie niet uitsluiten.

Waar kun je niet zonder?

Smint en mijn vriendin.

Welke boodschap wilt u de Grotiaan meegeven voor dit jaar?

Je zit nu in een prachtige periode van je leven: je studententijd. Dit is een korte tijd (door diverse maatregelen wordt het alleen maar korter) waarin zelfstandigheid en volwassenheid geleerd wordt en de jeugdige vrijheid en impulsiviteit nog niet verloren is. Maak van deze tijd goed gebruik en zorg dat je de rest van je leven met een glimlach terug kunt kijken op een gezellige maar toch ook verdiepende, een leerzame maar toch ook bruisende studententijd. En onthoud dat JFV Grotius klaar staat om je hierin te ondersteunen! Mijn laatste advies zal ik geven met een verwijzing naar onze naamgever Hugo de Groot, de beroemde rechtsgeleerde:

De tijden dat voor je mening door Prins Maurits gevangen wordt genomen en per boekenkist moet ontsnappen uit Slot Loevestein zijn voorbij, wees niet bang je eigen mening te vormen en deze uit te spreken.

“Wees jezelf!”

Duncan Snel

Kun jij de lezer vertellen wie de Ab-actis van komend jaar zal zijn?

Waarde lezer, komend jaar mag ik, Duncan Snel, de functie van Ab-actis binnen het 93e bestuur van JFV Grotius vervullen. Naast dat ik zeer actief ben bij onze mooie faculteitsvereniging ben ik ook lid bij R.S.V. Sanctus Laurentius te Rotterdam, waar ik studeerde voordat ik naar Leiden kwam. Ik zie mijzelf als een creatief en flexibel persoon en zal mijn best doen om komend jaar deze eigenschappen ten voordele van Grotius te benutten.

Wat wil je dit jaar in jouw functie gaan bereiken?

Als zeer belangrijk ervaar ik het bevorderen van de ledenbinding. Op dit gebied willen wij daarom ook dit jaar weer vooruitgang boeken. Naast dit streven lijkt het mij geweldig om meer te doen met onze alumni en om nog meer samen te werken met de faculteit.

Waar zie je jezelf over 10 jaar en hoe zal deze bestuurservaring daar aan hebben bijgedragen?

Het bestuursjaar zal hopelijk bijdragen aan de bewustwording van mijn capaciteiten en het opdoen van nieuwe vaardigheden. Hier zal ik over 10 jaar vast veel profijt van hebben wanneer ik een carrière heb als advocaat.

Waar kun je niet zonder?

Ik kan niet zonder mijn stufi. Toch zwaar, zo aan het eind van de maand.

Welke boodschap wilt u de Grotiaan meegeven voor dit jaar?

Word actief bij Grotius en solliciteer vooral voor de marketing- en almanakcommissie! Voel je ook zeker niet bezwaard om gezellig bij ons langs te komen op de bestuurskamer (Ao.43) voor een kop koffie! Of gewoon op de borrel!

“Superleuk! Doen!!”

Katinka Becker

Kun jij de lezer vertellen wie de Quaestor van komend jaar zal zijn?

Hallo, ik ben Katinka Becker en ik ben 21 jaren jong. Deze zomer heb ik mijn bachelor in de wacht gesleept en aankomend jaar zal ik mij een jaar lang actief inzetten voor de studievereniging der JFV Grotius. Ik zal de functie Quaestor en lid acquisitie bekleden in het mooie 93e bestuur van Grotius. Dat betekent dat ik zal zorgen voor de boekhouding en de samenwerking met kantoren en bedrijven, oftewel ik beheer het geld. Afgelopen jaar ben ik actief geworden bij Grotius en heb ik samen met mijn commissiegenootjes een geweldige studiereis naar Dubai georganiseerd. Naast actief te zijn binnen Grotius ben ik lid van Augustinus (Jip 2010) en ben ik werkzaam bij de rechtswinkel te Leiden op de afdeling arbeidsrecht.

Wat wil je dit jaar in jouw functie gaan bereiken?

Dit jaar wordt één groot avontuur! Ik wil graag de goede sfeer binnen Grotius voortzetten en ervoor zorgen dat de activiteiten professioneler worden aangepakt. Daarnaast wil ik in samenwerking met kantoren en bedrijven onze studenten laten zien wat voor mogelijkheden er liggen op de arbeidsmarkt, zodat studenten zich kunnen oriënteren op hun toekomst. Ten slotte wil ik meer bedrijven aantrekken.

Waar zie je jezelf over 10 jaar en hoe zal deze bestuurservaring daar aan hebben bijgedragen?

10 jaar is nog lang, ik kijk liever wat gericht naar de aankomende jaren. Ik denk dat mijn bestuurservaring zal bijdragen aan mijn zelfontplooiing en ervoor zal zorgen dat ik gericht mijn doelen voor de toekomst zal stellen. Ik hoop dat ik na mijn bestuursjaar nog stage ervaring op kan doen en uiteindelijk een baan kan vinden die bij mij past. En over 10 jaar... dat zien we dan wel weer.

Waar kun je niet zonder?

Mijn bril of lenzen en mijn hardloopschoenen

Welke boodschap wilt u de Grotiaan meegeven voor dit jaar?

Ontdek jezelf! Studeren is goed, maar door deel te nemen aan een commissie van Grotius of de Grotius activiteiten verbreed je jezelf en kom je misschien wel in aanraking met je toekomstige werkgever. Ook is borrelen natuurlijk altijd goed om te doen!

“Geniet van de mooie dingen die Grotius te bieden heeft!”

Lyanne Bontje

Kun jij de lezer vertellen wie de Assessor Evenementen I van komend jaar zal zijn?

Hallo allemaal, mijn naam is Lyanne Bontje en ik zal de functie Assessor Evenementen I gaan vervullen. Ik ben 21 jaar en heb de 3-jarige bachelor Recht & Bedrijfswetenschappen bijna afgerond. Tevens ben ik sinds 2011 lid bij L.V.V.S. Augustinus. Zoals jullie waarschijnlijk al hebben gelezen, ben ik niet de enige en zitten er nog 3 andere Augustijnen in dit bestuur. Verder ben ik een enthousiaste teamspeler, een organisator en een strever. Dit zal JFV Grotius dus alleen maar ten goede komen.

Wat wil je dit jaar in jouw functie gaan bereiken?

Ik heb onwijs veel zin in om aankomend jaar mij te gaan inzetten voor de vereniging. De professionaliteit die het 92e heeft aangehouden, wil ik zeker gaan voortzetten door meer samen te werken met de faculteit. Ik ben trots op onze faculteit en wil dit ook naar buiten brengen. Mocht je geïnteresseerd zijn in het organiseren van studiegerelateerde activiteiten en ben je benieuwd naar mijn plannen, schroom dan vooral niet om te gaan solliciteren voor de Congrescommissie, Gent-Leidencommissie, Activiteitencommissie Intern en Activiteitencommissie Extern.

Waar zie je jezelf over 10 jaar en hoe zal deze bestuurservaring daar aan hebben bijgedragen?

Na mijn bestuursjaar ben ik van plan de master Arbeidsrecht te gaan volgen. Arbeidsrecht is een van de meest gevraagde specialisaties binnen de rechtsgeleerdheid. Hopelijk heb ik over 10 jaar een leuke baan als advocaat en werk ik bij “zo’n chique advocatenkantoor op de Zuidas”. Een bestuurservaring bij JFV Grotius is extra bagage voor in mijn rugzak en zal hierbij zeker helpen.

Waar kun je niet zonder?

Ik kan niet zonder mijn hardloopschoenen. Een paar keer week rennen doet me goed, want een gezond geest zit in een gezond lichaam.

Welke boodschap wilt u de Grotiaan meegeven voor dit jaar?

Geniet van je studententijd in het mooie Leiden en ontplooi jezelf door aan allerlei andere nevenactiviteiten deel te nemen.

“Wie zijn eigen weg gaat, kan door niemand worden ingehaald.”

Marlies Kool

Kun jij de lezer vertellen wie de Assessor Evenementen II van komend jaar zal zijn?

Mijn naam is Marlies Kool en ik ben 20 jaar oud. Komend jaar zal ik binnen het 93ste bestuur van JFV Grotius de functie van Assessor Evenementen II gaan bekleden. Verder ben ik lid van L.V.V.S. Augustinus (ADC Hemels) en ben ik een fanatieke tennisster. Ik ben erg gedreven en enthousiast om er komend jaar een geweldig jaar van te maken.

Wat wil je dit jaar in jouw functie gaan bereiken?

Als Assessor Evenementen II is het onder andere mijn taak om verschillende commissies te begeleiden. Het is daarbij van belang om een goed overzicht te houden en vooral om de commissieleden het gevoel te geven dat ze echt iets betekenen voor de vereniging. Samen met de verschillende commissies wil ik leuke en geslaagde activiteiten neerzetten waarbij we veel leden betrekken. Om deze doelen te bereiken kan ik natuurlijk niet zonder de rest van mijn bestuursleden, net zo goed als zij niet zonder mij kunnen!

Waar zie je jezelf over 10 jaar en hoe zal deze bestuurservaring daar aan hebben bijgedragen?

Over 10 jaar hoop ik een baan te hebben bij een leuk, gezellig en ambitieus bedrijf. Hiervoor zal ik mezelf echter nog veel moeten ontwikkelen. Een belangrijke stap daarin is het aankomende bestuursjaar. Dit jaar zal mij helpen om mijn organisatorische, leidinggevende en sociale vaardigheden te ontwikkelen. Met deze vaardigheden zal ik verder kunnen komen in het leven om zo mijn dromen uit te laten komen.

Waar kun je niet zonder?

Mijn vrienden, telefoon en tennisracket.

Welke boodschap wilt u de Grotiaan meegeven voor dit jaar?

Word een actief Grotiaan! Dit zal zich uitbetalen in veel nieuwe contacten en vele sociale vaardigheden. Maar het allerbelangrijkste is natuurlijk dat je studie boven alles gaat!

“Kom gezellig een keer langs op de bestuurskamer voor een lekker kopje koffie of een goed gesprek!”

Lotte Kremers

Kun jij de lezer vertellen wie de Assessor Carrière en Faciliteiten van komend jaar zal zijn?

Mijn naam is Lotte Kremers, 22 jaar en dit collegejaar ga ik de functie van Assessor Carrière en Faciliteiten van het 93e bestuur van JFV Grotius invullen. Na drie studiejaar heb ik mijn bachelor Rechtsgeleerdheid afgerond.

Wat wil je dit jaar in jouw functie gaan bereiken?

Het komend jaar wil ik zoveel mogelijk mooie en leerzame activiteiten organiseren waaronder bijvoorbeeld een talent- of minitrip. Naast het bezoeken van advocatenkantoren hoop ik ook dat we met Grotius andere bedrijven kunnen bezoeken om zo het carrièreaspect uit te breiden. Daarnaast hoop ik op mooie boekverkoppen; men kan nu ook online boeken bestellen en thuis laten bezorgen!

Waar zie je jezelf over 10 jaar en hoe zal deze bestuurservaring daar aan hebben bijgedragen?

Echt duidelijk heb ik mijn toekomstperspectief nog niet voor ogen, maar mijn hoop is wel dat mijn bestuurservaring ervoor zal zorgen dat ik goed kan samenwerken en dat mijn organisatorische vaardigheden zullen verbeteren en dat ik zal leren omgaan met het dragen van verantwoordelijkheden. Dit alles zal er, hoop ik, voor zorgen dat ik een duidelijker beeld krijg van hoe ik mijn carrière vorm wil gaan geven.

Waar kun je niet zonder?

Ik kan niet zonder mijn horloge waar ik een soort haat-liefde-verhouding mee heb. Deze slingert altijd overal rond omdat ik hem vaak afdoe. Vervolgens vergeet ik dan weer waar ik hem heb gelaten...

Welke boodschap wilt u de Grotiaan meegeven voor dit jaar?

Naast je studie zijn er tal van andere dingen belangrijk, je wijsheid komt niet alleen uit boeken of ontstaat niet alleen door het volgen van colleges. Het opdoen van praktijkervaring is van groot belang. Onderzoek wat je (levens)doelen zijn en waar je interesses liggen, dan haal je het beste uit jezelf. ‘Gebruik je talenten!’

Kom zoveel mogelijk naar de supergezellige en leerzame borrels, feestjes, kantoorbezoeken en alle andere leuke activiteiten van Grotius!

“See you soon!”

Faculteits- zaken

Céril van Leeuwen is dit studiejaar ('13-'14) de assessor (student- lid) van het faculteitsbestuur van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Zij behartigt de belangen van de studenten binnen het faculteitsbestuur op het gebied van onderwijs, organisatie en onderzoek.

Contactinformatie:

Adres: Steenschuur 25, kamer B.4.38, 2311 ES Leiden

Telefoon: 071 527 7621

Email: assessor@law.leidenuniv.nl

Spreekuur op woensdag van 09.00 tot 10.00 uur

Welkom Eerstejaars!

Nadat je een rijstebrijberg bent doorgegaan, beland je in een open veld, waar je goud zult aantreffen als je kiezels zoekt. Met de start van de introductieweek ben je in deze wereld beland die "Universiteit" heet. Daarom heet ik je in dit EL-CID nummer van NOVUM van harte welkom op de Faculteit der Rechtsgeleerdheid!

Misschien dat je na het lezen van deze inleiding je schouders ophaalt. De beeldspraak die ik hier gebruik, komt uit het gedicht van Gerrit Komrij, getiteld "De Schoolverlater". Dit gedicht is niet voor niets weergegeven op de zijgevel van het KOG. Het schetst namelijk het beeld over hoe het leven op de universiteit zou moeten zijn. Een leven dat je de komende jaren volop zult ervaren en waar je hopelijk met veel enthousiasme aan zult deelnemen.

Dit jaar is het begin van het nieuwe studiejaar extra speciaal, want voor het eerst in de geschiedenis van onze faculteit, is de numerus fixus gehaald. De numerus fixus is ingesteld om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen. Afgelopen jaar is de Leidse Rechtenfaculteit in vervolg op diverse enquêtes zeer goed beoordeeld. Misschien dat dit een extra bevestiging is geweest van je besluit om in Leiden te gaan studeren. Natuurlijk hoop ik dat dit besluit de komende weken, maanden en jaren steeds opnieuw zal worden bevestigd door vele andere aspecten dan de goede beoordelingen alleen. Binnen de Faculteit wordt er hard aan gewerkt om dit te realiseren. Zo geldt met ingang van dit studiejaar een nieuw curriculum. Het nieuwe curriculum zal hopelijk een nog helderder beeld schetsen van de bachelorjaren die volgen op het propedeusejaar.

Ook wordt met ingang van dit studiejaar het bindend studieadvies (BSA) in het tweede jaar ingevoerd. De Universiteit van Leiden voert samen met twee andere onderwijsinstellingen als eerste deze maatregel in. Het BSA in het tweede jaar is bedoeld als extra stimulans voor de studenten om de bachelorstudie in drie jaar af te ronden. Door de bachelorfase nominaal af te ronden, houd je een "extra" vierde jaar over. In dat jaar kun je allerlei verdiepende activiteiten ondernemen om je academische houding verder te ontwikkelen. Denk bijvoorbeeld aan een bestuursjaar, een buitenlandervaring of een stageperiode. Hopelijk weerhoudt het BSA je er niet van om je verder te ontwikkelen. Persoonlijke ontwikkeling is immers meer dan alleen het studeren vanuit de studieboeken. Er zijn nog zo veel meer dingen te ontdekken in Leiden! Je moet immers wel opzoek gaan naar die kiezels...

Mocht je zoektocht moeizaam verlopen, weet dan dat er genoeg helpende handen zijn op deze faculteit. Zo zijn er vier studieadviseurs, student- en docenttutoren en een loopbaancoach. Zij staan klaar om te helpen bij vragen, problemen en/of klachten. Natuurlijk kun je ook bij mij terecht! Per september volg ik Emma Merckx op als assessor van de faculteit. De assessor behartigt de studentenbelangen binnen het faculteitsbestuur. Een taak die ik vol enthousiasme oppak. Ik wil er alles aan doen om de studenten zo goed mogelijk te vertegenwoordigen in het faculteitsbestuur. Hiervoor heb ik natuurlijk wel input nodig. Schroom daarom niet om contact met me op te nemen.

Tot slot hoop ik dat je de komende jaren die pauze zult ontmoeten en je kennis van de bomen zult plukken. Ofwel: ik wil je een prachtig jaar toewensen waarin je zult genieten en een jaar waarin je keuze voor de studie, stad en faculteit steeds opnieuw zal worden bevestigd!

Heel veel succes, wijsheid en plezier!

Céril van Leeuwen

PS Mocht je het muurgedicht nog niet gelezen hebben, lees dan het gedicht van Gerrit Komrij hieronder op papier!

De Schoolverlater

*Een rijstebrijberg ben ik doorgegaan
Van schoolse weetjes en verplichte stof,
Waar drang naar vrijheid niet was toegestaan,
Waar alles op mij viel en niets mij trof -*

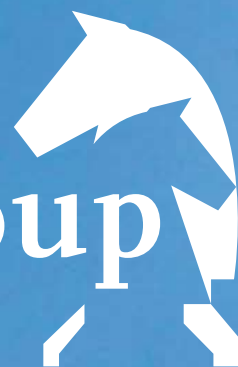
*Tot ik belandde in een open veld,
ver van de regels en de kouwe drukte,
waar mij een pauze van wijsheid heeft verteld
en ik de kennis van de bomen plukte.*

*Ik had voor nutteloosheid alle tijd
en trof daar goud aan als ik kiezels zocht.
Die wereld heette universiteit.*

*Een wereld die nu, hoor je wel beweren,
Aan wolf en snelheidsduivel wordt verkocht -
Alsof je bankpapier op brood kunt smeren.*

Rechtenstudent,
klaar voor de start...
www.youngtalentgroup.nl

youngtalentgroup

Zit jij
als rechtenstudent
in de eindfase van je studie
of ben je je aan het oriënteren op de
arbeidsmarkt? De Young Talent Group
is de eerste stap naar jouw carrière!

Bij de Young Talent Group zijn meer dan 40 bedrijven en
advocatenkantoren aangesloten. Op onze website vind je per bedrijf een
bedrijfsprofiel, vrije stageplekken, vacatures en informatie over masterclasses
en bedrijvendagen. Ook vind je hier tips voor het vormgeven van je cv, motivatiebrief en
het voorbereiden van je sollicitatie. Bovendien wordt je per e-mail op de hoogte gehouden van
mogelijkheden om jouw cv uit te breiden, en jezelf te oriënteren op de arbeidsmarkt.* Kortom, alles om
jou voor te bereiden op de toekomst!

Kijk voor meer informatie op www.youngtalentgroup.nl en schrijf je gratis in om op jouw profiel
toegesneden mailings te ontvangen. Zo ontvang je in één keer alle informatie die nodig
is voor een succesvolle start van je carrière.

*Jouw persoonlijke gegevens worden vertrouwelijk behandeld
en blijven te allen tijde in bezit van Stichting Young
Talent Group. Derden krijgen geen inzage in
deze gegevens. Alle mailings worden onder
beheer van de Young Talent Group
uitgevoerd.

jfv **GROTIUS**

Haal meer uit je rechtenstudie

De blauwe VNW. De wettenbundel voor de ambitieuze student.

Wettenbundel in 3 handige delen

Gratis VNW app en e-book versie

Gratis downloads bij wetwijzigingen op blauwevuw.nl

Nieuws voor je rechtenstudie en carrière op blauwevuw.nl en via de nieuwsbrief

Fietsen of vliegen?

Gratis jaarabonnement bij de VNW

VNW

De Blauwe VNW is meer dan alleen een wettenbundel in 3 handige delen (Staats- en Bestuursrecht, Burgerlijk Recht en Strafrecht) met handige tabbladen en een duidelijk register. Je profiteert met de Blauwe VNW ook van gratis downloads bij belangrijke wetwijzigingen, rechtenuws en een handige e-book versie. Bovendien maak je nu kans op een stedentrip naar Barcelona. Kortom... met de Blauwe VNW haal je meer uit je rechtenstudie!

